

SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO ŠILALĖS SUAUGUSIŲJŲ MOKYKLOJE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Šilalės suaugusiųjų mokykloje (toliau – mokykla) tvarkos aprašo (toliau – tvarkos aprašas) paskirtis – padėti mokyklos bendruomenei užtikrinti sveiką, saugią, užkertančią kelią smurto, prievartos apraiškoms aplinką, kuri yra psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugi. Tvarkos aprašo tikslas – siekiant ugdyti pozityvų mokinių elgesį ir sukurti draugišką ir saugią atmosferą, nustatyti, kokie turi būti daromi veiksmai individualiu klasės, mokyklos, šeimos lygmeniu, siekiant užkirsti kelią smurtui ir patyčioms..
2. Tvarkos aprašas nustato smurto ir patyčių stebėsenos, prevencijos ir intervencijos vykdymą mokykloje.
3. Tvarkos aprašas remiasi šiais principais:
 - 3.1. visi mokyklos darbuotojai privalo reaguoti į smurtą ir patyčias nepriklausomai nuo jų turinio (dėl socialinės padėties, lyties, seksualinės orientacijos, negalios, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;
 - 3.2. kiekvienas mokyklos administracijos atstovas, mokytojas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, mokinys, pastebėjęs ar sužinojęs apie smurtą ir patyčias, turi reaguoti ir jas stabdyti;
 - 3.3. veiksmai turi būti imami visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie smurtą ir patyčias amžiaus ir pareigų bei nepriklausomai nuo besityčiojančiųjų ar patiriančių patyčias amžiaus ir pareigų;
 - 3.4. kiekvienas mokyklos bendruomenės narys turi gebėti tinkamai reaguoti smurto ar patyčių situacijoje.
4. Visi mokyklos bendruomenės nariai (mokiniai, administracijos atstovai, mokytojai, švietimo pagalbos specialistai, tėvai (globėjai, rūpintojai) (toliau – Tėvai), kiti darbuotojai) turi būti supažindinti pasirašytinai su mokyklos smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašu, jį įgyvendinančiais dokumentais.
5. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:
 - 5.1. **Patyčios** – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui. Patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ir/ar užgauliojant) ir/ar netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos):
 - 5.1.1. **žodinės patyčios**: pravardžiavimas, grasinimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;
 - 5.1.2. **fizinės patyčios**: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, turtinė žala ir kt.;
 - 5.1.3. **socialinės patyčios**: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

5.1.4. **elektroninės patyčios**: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.

5.2. **Patyčias patiriantis vaikas** – mokinys, iš kurio yra tyčiojamasi;

5.3. **Besityčiojantysis** – mokinys ar suaugęs, inicijuojantis patyčias ir/ar prisidedantis prie jų.

5.4. **Patyčias patiriantis suaugęs** – administracijos atstovas, mokytojas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, iš kurio tyčiojamasi;

5.5. **Patyčių stebėtojas** – mokinys, kitas asmuo matantis ar žinantis apie patyčias;

5.6. **Patyčių prevencija** – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis mokyklos bendruomenės narių (vaikų, administracijos atstovų, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, kitų darbuotojų, tėvų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių;

5.7. **Patyčių intervencija** – visuma priemonių, taikomų visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant jų tėvus;

5.8. **Patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną** – patyčių situacijos mokykloje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

6. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija; Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, kitais įstatymus įgyvendinančiais teisės aktais.

II.SMURTO IR PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA

7. Smurto ir patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi mokyklos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi mokyklos direktorius, VGK nariai, klasių auklėtojai, o jos vykdyme dalyvauja visi bendruomenės nariai.

8. Mokyklos direktorius yra atsakingas už tvarkos aprašo parengimą ir vykdymą, už stebėsenos rezultatais paremto kasmetinio mokyklos smurto ir patyčių prevencijos priemonių plano parengimą, pristatymą mokyklos bendruomenei ir vykdymą.

9. Tvarkos aprašo įgyvendinimą koordinuoja mokyklos direktoriaus įsakymu paskirta smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo grupė, kuri kasmet:

9.1. inicijuoja ir atlieka mokyklos bendruomenės narių apklausą, apibendrina jos rezultatus;

9.2. surenka duomenis apie mokykloje fiksuotus pranešimus apie smurtą ir patyčias ir atlieka jų analizę (ne rečiau kaip kartą per pusmetį);

9.3. remiantis apklausos ir pranešimų apie smurtą ir patyčias analizės duomenimis rengia smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių plano projektą;

9.4. aptaria turimą informaciją, svarsto smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių plano įgyvendinimą vaiko gerovės komisijos posėdžiuose;

9.5. teikia siūlymus mokyklos direktoriui dėl smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo mokykloje, mokyklos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo, tėvų (globėjų, rūpintojų) mokymo smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos klausimais;

9.6. teikia siūlymus mokyklos direktoriui dėl tvarkos aprašo tobulinimo;

9.7. atlieka kitus tvarkos apraše numatytus veiksmus.

10. Klasių auklėtojai kasmet išanalizuoja ir apibendrina turimus pranešimus apie patyčias, informuoja smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo grupę apie prevencijos,

intervencijos metu taikomų priemonių rezultatus klasėje, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su smurtu ir patyčiomis.

III. SMURTO IR PATYČIŲ INTERVENCIJA

11. Visais įtariamų ir realių smurto ir patyčių atvejais kiekvienas mokyklos administracijos atstovas, mokytojas ar švietimo pagalbos specialistas, kitas darbuotojas, reaguodamas:

11.1. įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus smurtą ir patyčias – nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus, esant elektroninėms patyčioms, išsaugo įrodymus;

11.2. įspėja mokinį, kuris tyčiojasi, primindamas jam mokyklos nuostatas ir elgesio taisykles;

11.3. jei asmeniui reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus ar mokyklos darbuotojus) ar institucijas (pvz., policiją, greitąją medicinos pagalbą);

11.4. informuoja klasės auklėtoją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias, elektroninių patyčių atveju pateikia išsaugotus įrodymus;

11.5. jei tiesiogiai informuoja smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo grupės narius ar budintį vadovą apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias, užpildo pranešimo apie patyčias formą (2 priedas).

12. Mokyklos administracijos atstovo, mokytojo, švietimo pagalbos specialisto ar kito darbuotojo veiksmai įtarus ir/ar pastebėjus elektronines patyčias ar gavus apie jas pranešimą:

12.1 išsaugo vykstančių elektroninių patyčių įrodymus ir nedelsiant imasi visų reikiamų priemonių elektroninėms patyčioms sustabdyti;

12.2. įvertina grėsmę mokiniui, jo sveikatai ir esant poreikiui kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus ar mokyklos darbuotojus) ar institucijas (pvz., policiją, greitąją medicinos pagalbą);

12.3. surenka informaciją apie besityčiojančių tapatybę, dalyvių skaičių ir kitus galimai svarbius faktus;

12.4. informuoja klasės auklėtoją apie elektronines patyčias ir pateikia įrodymus (išsaugotą informaciją).

13. Klasės auklėtojas, gavęs informaciją apie įtariamą ir/ar įvykusias patyčias:

13.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai smurto/patyčių atvejis;

13.2. organizuoja individualius pokalbius su smurto/patyčių dalyviais, informuoja jų tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui kviečia juos dalyvauti pokalbiuose;

13.3. pasitvirtinus smurto/patyčių atvejui, užpildo pranešimo apie patyčias formą (2 priedas), ją perduoda mokyklos direktoriui ar direktoriaus pavaduotojui;

13.4. toliau stebi situaciją, bendradarbiauja su socialiniu pedagogu, psichologu, vaiko gerovės komisijos pirmininku, tėvais (globėjais, rūpintojais) ir informuoja apie pokyčius;

14. Direktorius ar direktoriaus pavaduotojas, gavęs informaciją apie smurtą/patyčias:

14.1. pranešimo apie smurtą/patyčias formą registruoja Patyčių registracijos žurnale (žurnalas laikomas direktoriaus pavaduotojo kabinete);

14.2. kartu su psichologu, vaiko gerovės komisijos pirmininku imasi spręsti patyčių situaciją;

14.3. esant sudėtingesnei situacijai inicijuoja mokyklos vaiko gerovės komisijos posėdį.

15. Mokyklos vaiko gerovės komisija, įvertinusi turimą informaciją:

15.1. numato veiksmų planą, (gali būti individualūs pokalbiai su skriaudėju, skriaudžiamuoju, stebėtojais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), klase ir kt.), supažindina su to plano nevykdymo pasekmėmis, esant poreikiui veiksmų planą koreguoja;

15.2. informuoja mokyklos direktorių apie esamą situaciją;

- 15.3. vykdo plane numatytas veiklas, stebi, analizuoja, organizuoja pakartotinius posėdžius situacijos įvertinimui.
16. Mokiniai pasityčiojus iš administracijos atstovo, mokytojo, švietimo pagalbos specialisto ar kito darbuotojo, asmuo pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias informuoja mokyklos direktorių, kuris priima sprendimą dėl poveikio priemonių taikymo.
17. Administracijos atstovui, mokytojui, švietimo pagalbos specialistui ar kitam darbuotojui pasityčiojus iš mokinio, asmuo pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias informuoja mokyklos direktorių, kuris imasi tvarkos apraše ar kituose mokyklos dokumentuose numatytų veiksmų.
18. Visiems smurto ir patyčių dalyviams pagal individualius poreikius teikiama švietimo pagalbos specialistų (psichologo, socialinio pedagogo) ar mokytojų pagalba.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Visi dokumentai, esantys mokinio asmens byloje, ir duomenys, susiję su mokiniu ir jo asmeniniu gyvenimu yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti mokinio teises ir teisėtus interesus.
20. Mokyklos darbuotojai, mokytojai, gimnazistai pasirašytinai supažindinami su šiuo tvarkos aprašu kiekvienų mokslo metų pirmąją savaitę.
21. Tėvai su šiuo tvarkos aprašu supažindinami žinute per e – dienyną „Mano dienynas“. Tvarkos aprašas aptariamas klasės tėvų susirinkimo metu.
22. Tvarkos aprašas skelbiamas mokyklos internetinėje svetainėje www.silallessuaugusiųju.lt .

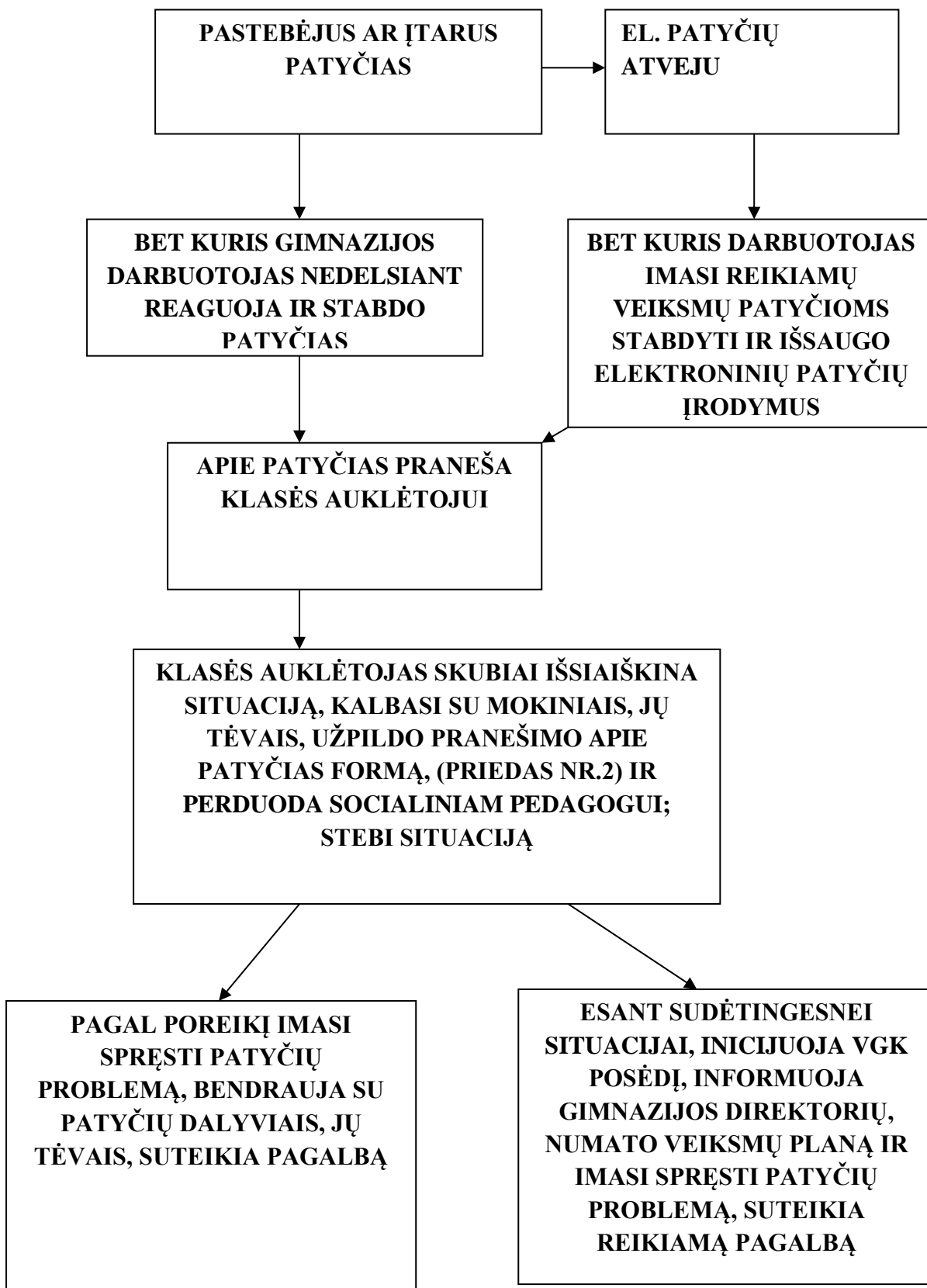
SUDERINTA

Šilalės suaugusiųjų mokyklos

Vaiko gerovės komisijos 2017 m. spalio 26 d.

posėdyje protokolo Nr. 4

ŠILALĖS SIMONO GAUDĖŠIAUS GIMNAZIJA
REAGAVIMO Į PATYČIAS IR JOMS ĮVYKUS PLANAS

**ŠILALĖS SIMONO GAUDĖŠIAUS GIMNAZIJA
PRANEŠIMAS APIE PATYČIAS**

Pranešimo data _____

Bendrieji duomenys:

Kam pranešta apie patyčias:	
Kas pranešė apie patyčias:	
Kada įvyko patyčios (data, val.):	
Kur įvyko patyčios:	
Kokia patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
☐	Fizinės: vaiko užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, išpyrimas, kumštelėjimas, spjaudymas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.);
☐	Socialinės: įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas yra nepageidaujamas ar atstumiamas;
☐	Elektroninės: patyčios, vykstančios elektroninėje erdvėje, socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, vaiko asmeninio gyvenimo detalių viešinimas, tapatybės pasisavinimas ir pan.);
☐	Kiti pastebėjimai (įrašyti)
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojimas:	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Mokinio, patyrusio patyčias vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Mokinio/-ų, kuris tyčiojosi vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Mokinio/-ų, stebėjusio patyčias vardas, pavardė, amžius, klasė:	

Išsamesnė informacija apie įvykį:

--

Gimnazijos mokytojo ar kito darbuotojo elgesys šioje patyčių situacijoje:

--

Veiksmų po įvykio, planas su:

Mokinių patyrusių patyčias:	
Mokiniu, kuris tyčiojosi:	
Stebėtojais:	
Patyčių dalyvių tėvais (globėjais, rūpintojais):	
Kitais gimnazijos darbuotojais:	
Kita (įrašyti):	

Patyčių registracijos žurnale Nr. _____